

Oslo, 25.04.16

Innspill til *Lov om endring av juridisk kjønn - Prop. 74 L (2015–2016)* *Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)*

Sex og samfunn har jobbet med seksuell og reprodutiv helse i 45 år. Vi har spesialkompetanse på mange smale temaer relatert til kropp, identitet og seksualitet, og vi når ut til mange ulike grupper som anses som generelt utfordrende for helsevesenet å nå ut til. Blant annet har vi skreddersydde tilbud til menn som har sex med menn, personer som kjøper sex, og trans*ungdom.

Vi vil i tillegg til dette innspillet også vise til tidligere innsendte innspill til lov om endring av juridisk kjønn og anbefalinger fra en ekspertgruppe om helsetilbudet ved kjønnsdysfori.

Sex og samfunn støtter forslaget om en ny lov som skal gjøre det enklere og mindre inngripende å endre juridisk kjønn. Vårt innspill vektlegger følgende tre punkt: behandling av søknad, barnets beste og tilfeller som involverer omsorgsovertakelse.

Behandling av søknad

I forslaget fra departementet heter det at Fylkesmannen i Oslo og Akershus kan innvilge endring av juridisk kjønn (side 28). Vi ønsker gjerne en oppklaring på hvorvidt det vil settes ned en ekspertgruppe eller en type nemnd som skal behandle tilfeller, eller hvem ved Fylkesmannen som vil innvilge endring av juridisk kjønn.

Det er særlig når det gjelder tilfeller hvor det er uenighet mellom foreldrene eller mellom barnet og de med foreldreansvar at det er viktig at de instansene som skal vurdere søknadene har god kunnskap på feltet.

Sex og samfunn er også særlig positive til at det er foreslått et system med flere klageinstanser.

Barnets beste

Lovforslaget henviser ved flere anledninger til barnets beste. Blant annet heter det i forslaget at i tilfeller hvor barnet har to med felles foreldreansvar og en av disse ikke ønsker å søke om endring av juridisk kjønn skal barnets beste legges til grunn (side 5).

Sex og samfunn ønsker en presisering når det gjelder hvem som avgjør hva som er til barnets beste, og viser i tillegg til ovennevnte forslag om en ekspertgruppe eller nemnd som et mulig virkemiddel for å kunne avgjøre barnets beste.

Tilfeller som involverer omsorgsovertakelse

Lovforslaget sier at det etter en omsorgsovertakelse vil være foreldrene med foreldreansvar som har kompetanse til å samtykke til endring av juridisk kjønn (side 21).

Gjennom vårt arbeid møter vi mange unge som opplever utfordringer knyttet til kjønnsidentitetstematikk, både i vårt generelle arbeid ved klinikken og i våre samtalegrupper for trans*ungdom. Vår erfaring er at i tilfeller der unge trans*personer har opplevd omsorgsovertakelse, også personer under 16 år, er selve årsaken for omsorgsovertakelsen i mange tilfeller i svært stor grad basert på utfordringer relatert til barnet eller ungdommens kjønn eller opplevelse av kjønn.

Vi stiller oss derfor skeptiske til at det etter en omsorgsovertakelse vil være foreldrene med foreldreansvar som har kompetanse til å samtykke til endring av juridisk kjønn for unge under 16 år. Sex og samfunn er av den oppfatning at en slik bestemmelse ikke kan være absolutt. Vi mener det må åpnes enten for en skjønnsvurdering for hvorvidt slik samtykkekompetanse kan tilskrives foreldre med begrenset foreldreansvar i enkeltsaker, eller at slik samtykkekompetanse bortfaller på generelt grunnlag etter en omsorgsovertakelse.

Maria Røsok
Daglig leder

Tore Holte Follestad
Assisterende daglig leder